

Espai de Llibertat

NÚM. 65 REVISTA D'ESQUERRES PER A LA FORMACIÓ, LA REFLEXIÓ I L'AGITACIÓ POLÍTICA.
SEGON QUADRIMESTRE 2012 | 4,50 €

L'ENTREVISTA

Paul Preston

*“El cap de Franco era un
cementiri d'idees mortes...”*

PERSPECTIVES

La revolució cultural...?

ALQUIMIA DEL PRESENT

L'ombra de l'Episcopat és allargada

La utilitat del bastó

Les Senyoretetes d'Avinyó

Diversitat religiosa, societat i etnosistemes

CAFÈ I COPA

Cinema, història... i poesia

Encís som una cooperativa mixta de treball i consum, d'iniciativa social, que tenim per objectiu generar espais vitals on les persones trobin els elements necessaris per créixer, des de la llibertat que suposa gaudir de totes les possibilitat d'elecció.

Treballem pel creixement de les persones...

Totes les persones vinculades a Encís treballem per convertir els pobles i ciutats en un nou espai per créixer, en un nou espai d'aprenentatges i amb el convenciment, com no pot ser d'una altra forma, de fer possible un món millor.

...construint comunitat

La nostra actuació és global oferint tots els serveis i projectes que conforma el teixit d'una comunitat i de les necessitats de les persones que hi viuen.

La gestió de serveis

Gestionem serveis d'atenció a les persones; principalment equipaments públics, però també per a empreses, consorcis o entitats. Gestionem el projecte principal i els serveis annexes, com la neteja, el manteniment i servei de cuina.

L'assessorament i consultoria

Realitzem estudis per a la millora de l'eficàcia dels serveis existents per reduir els costos de funcionament, garantint la viabilitat i sostenibilitat dels serveis. Assesorem en la posada en marxa de nous serveis, projectes i equipaments perquè siguin el màxim d'eficients amb els recursos existents.

El disseny, construcció i gestió d'equipaments

Fem possible les teves idees convertint-les en projectes viables, i participant en totes les fases del projecte, estudis previs de viabilitat, construcció, recerca de finançament i posterior gestió.

L'optimització d'infraestructures

Realitzem estudis per a la detecció de millores en els serveis públics d'enllumenat, brigades de manteniment, transport i plantejarem solucions a mida, comptem amb un ampli ventall de col·laboradors especialitzats en cadascuna de les necessitats que pugui tenir una comunitat.

Encís en xifres

- 500 professionals
- 150.000 usuaris i usuàries
- 36 persones sòcies treballadores
- 180 entitats sòcies de consum
- 10 milions d'€ de facturació
- 20 anys d'experiència
- prop de 100 serveis gestionats
- 7 socis del Grup Cooperatiu
- presència en 22 municipis

Seu social

c/ Carrió 3, entresòl. 08242 Manresa
Tel. 93 875 20 04 Fax 93 875 16 53

Oficina Barcelona

c/ Avinyó 44, 3r. 08002 Barcelona
Tel. 93 302 61 62 Fax 93 301 96 94

Alquímia del present

2

L'EDITORIAL

Austeritat, incompetència, oxigen...

3

L'ombra de l'Episcopat és allargada

Luis María Cifuentes Pérez

6

La utilitat del bastó

Ferran Escoda

7

Les Senyorettes d'Avinyó

Oriol Illa

9

Crida des de Montjuïc a la
Catalunya Lliurepensadora

Santi Castellà

11

Compareixença de la Fundació al
Parlament de Catalunya

Joan-Francesc Pont

14

Diversitat religiosa,
societat i etnosistemes

Joan Manuel Cabezas

●

Perspectives

LA REVOLUCIÓ CULTURAL...?

18

Revolució cultural o cultura de
revolució?

Oriol Illa

20

Revolucionàries...

Vicenç Molina

22

Més enllà de la indignació (I): on
som?

Antoni Castells Duran

L'entrevista

28

Paul Preston

Vicenç Molina i Oriol Illa

●

Café i copa

L'APUNT

38

Cinema, història... i poesia

Vicenç Molina

RECOMANACIONS

39

Inés y la alegría

40

El refugi de la memòria

41

Cròniques d'indignació

Guia dels think tanks a Catalunya

42

La masonería y los masones
españoles del siglo XX

ACTIVITATS

43

25 anys de polítiques de joventut

44

L'estat de la laïcitat 2012

47

Jornada sobre la Iniciativa

Ciudadana Europea

AGENDA

48

Austeritat, incompetència, oxigen...

La tèrbola boira de l'ensopiment decadent i desesperançat de la falsament anomenada austeritat fiscal comença a esquerdar-se per tot arreu. Perquè no és austeritat, sinó abandonament de responsabilitats i incompetència.

L'austeritat és una clara virtut republicana: allunyar-se de despeses sumptuàries i del consumisme compulsiu, rebutjar la promiscuïtat institucional, prescindir de cotxes oficials, dietes i sobresous, eliminar incompetents assessories –a la Moncloa, per cert, hi ha el doble d'assessors que abans, tan incompetents com els qui els han nomenat...- L'austeritat és fer pagar, penalment i fiscalment, als irresponsables gestors del sistema financer, com els successius presidents de moltes caixes, per exemple, controlades per gestors de gairebé tots els partits, de dreta i d'esquerra... D'esquerra? Sí, també... que ara se'n van a casa amb els agraïments dels seus respectius partits i cobrant indecents indemnitzacions per convertir deute privat en deute públic, i volen fer veure que la culpa era nostra. L'educació, la salut, el dret a l'assistència, els serveis als més desvalguts, no són pas cap excés de despesa, són les eines imprescindibles per a l'exercici dels drets, i per al funcionament d'una economia pensada per a la felicitat pública. I són incompatibles amb l'embogiment financer propi de la cobdícia privada.

El que fa més mal, a més, és la mediocritat i l'absència de pensament innovador de l'esquerra, incapaç d'elaborar un

model econòmic alternatiu que s'enfronti als poders institucionals que durant dècades han munyit aquest país, amb tràfic d'influències, monopolis de serveis privatitzats amb ingressos garantits per tarifats públics, inversions avalades per l'estat, i altres prebendes. Una incompetència molt vinculada a la creença que es pot pretendre entendre la realitat sense haver-se oxigenat la ment i l'esperit – també el cos, per cert- amb algun banyet de cultura humanista. Amb la qual cosa, poden haver-se fet, en molts casos, indistingibles de la dreta.

La tèrbola infàmia de rebutjar el dret universal a l'assistència sanitària, penalitzar la malaltia, dificultar les condicions d'accés a l'educació, augmentar les taxes, no és res més que fer passar bou per bèstia grossa, incrementant les mentides per justificar el desballestament dels serveis públics que permeten exercir els drets. Drets que es poden pagar amb mesures impositives que redistribueixin la riquesa, fiscalitzin les transaccions financeres i trenquin el monopoli de poder que té qui controla l'assignació de capitals i la circulació de la informació. La dignitat és contribuir a l'emergència d'aquesta claredat, amb més democràcia, que vol dir més llibertat, més transparència i, finalment, més responsabilitat individual i compromís col·lectiu.

Clarament, oxigenadament, amb aquells ventets renovadors que, de tant en tant, cap allà al juliol, comencen a bufar a París i a Barcelona...

L'ombra de l'Episcopat és allargada

SOBRE LA NOVA ASSIGNATURA “EDUCACIÓ CÍVICA I CONSTITUCIONAL”

Luis María Cifuentes Pérez - Catedràtic de Filosofia

Abans de parlar de la nova assignatura d' "Educació cívica i constitucional" anunciada pel ministre Wert el passat 31 de gener al Congrés de Diputats, vull afirmar rotundament que aquest no és el problema fonamental de l'educació a Espanya, i que els greus dèficits del nostre sistema educatiu són, entre altres, la manca de qualitat del sistema, l'abandonament escolar, el fracàs de l'orientació acadèmica de cada alumne o alumna, una deficient formació professional, un batxillerat amb greus desajustos i una deficient formació inicial i permanent del professorat de Secundària. Però com que el Partit Popular ha començat la seva contrareforma educativa amb una ofensiva ideològica amb molts fronts i el de l'Educació per a la Ciutadania i els Drets Humans n'és un, em permeto oferir algunes reflexions sobre aquest tema.

Després que Miguel Delibes escrigués aquella preciosa novel·la amb un títol tan suggerent (*La sombra del ciprés es alargada*), vull començar aquestes breus reflexions parafrasejant aquest títol novel·lístic de l'autor castellà, per referir-me a altres ombres molt més allargades i a una foscor molt més profunda que ha incidit massa en la història moral del nostre país. Em refereixo al predomini que sempre han tingut

sobre la dreta espanyola l'episcopat i les forces conservadores i reaccionàries, que continuen intentant imposar la moral catòlica a tots els nens i joves del nostre país a través del sistema educatiu. Un sistema educatiu que l'actual govern popular està disposat a lliurar cada cop més als sectors ultraconservadors i reaccionaris de la societat espanyola.

El nou ministre d'Educació, José Ignacio Wert, ens va presentar la metamorfosi de l' "Educació per a la Ciutadania i els Drets Humans" sota la simple aparença d'un canvi de títol, i com una simple eliminació d'alguns continguts "controvertits" que poden ser objecte d' "adoctrinament ideològic". El que signifiqui "controvertits o discutibles" i el que alguns entenen per "adoctrinament ideològic" és l'objecte d'aquestes senzilles reflexions d'algú que, durant trenta-tres anys, ha impartit classes d'Ètica, d'EpC i Educació ètico-cívica en diversos instituts de secundària de Barcelona i de Madrid.

Les preguntes que els faria als nous responsables del Ministeri d'Educació són: per què no es poden debatre determinats temes relacionats amb la sexualitat, la igualtat entre homes i dones i els nous models de família en els centres

Un sistema educatiu que l'actual govern popular està disposat a lliurar cada cop més als sectors ultraconservadors i reaccionaris de la societat espanyola

públics de Secundària del nostre país? I a continuació ¿Ignoren vostès que ja fa molts anys, des de 1980, a les classes d'ètica dels cursos de BUP ja es plantejaven i es debatien aquests temes, sense cap tipus de partidisme ni de sectarisme ideològic? ¿No saben al PP que els "problemes morals del nostre temps" figuraven també en els epígrafs del currículum d'Ètica de 4rt de l'ESO de la LOCE el 2003? És que no és la classe d'ètica i de filosofia un dels millors àmbits per a la reflexió, l'argumentació i el debat racional amb els adolescents? La vergonya ha estat que, durant molts anys, la classe d'ètica als Instituts públics s'adjudicava als últims professors que arribaven als centres i que, a més, la matèria d'ètica va ser durant anys una alternativa obligatòria i única a la de religió i moral catòlica en tots els Instituts públics. Aquesta situació va començar a canviar amb la LOGSE (1990), en implantar, amb serioses dificultats, la matèria d'ètica, comuna i obligatòria per a tots, en el curs de 4rt de l'ESO i abans de finalitzar l'escolarietat obligatòria.

És que el Partit Popular pot negar el que ja existeix a les aules, és a dir, el pluralisme moral i cultural?

Un altre assumpte que em preocupa és el tema del consens en matèria d'educació, perquè el professorat, la comunitat educativa i tota la societat espanyola portem esperant trenta anys a que es promulgui una llei que signifiqui un pacte estable que permeti treballar amb rigor i amb motivació a tots els implicats en l'educació dels nens i adolescents. Si ara el Partit Popular vol el consens hauria de demostrar la seva voluntat de cooperació i de diàleg, buscant uns acords bàsics amb tots, especialment amb el professorat, ja que és necessari que les reformes previstes no siguin dutes a

terme contra o sense el professorat, sinó amb el seu suport i la seva cooperació. Ja s'ha vist moltes vegades que l'educació no es canvia a cop de decret i que es necessita certa tranquil·litat, més lentitud i una bona avaluació perquè un sistema educatiu canviï en profunditat. El que s'ha fet fins ara ha estat gairebé sempre un simple canvi burocràtic i nominal, gairebé sense incidència en la vida dels centres educatius. Que canviï alguna cosa perquè tot continuï igual!

Una penúltima consideració sobre el sentit d'una educació ètica i democràtica en l'àmbit escolar. Al meu entendre, l'objectiu essencial de tot procés educatiu, i molt més en les classes d'educació cívica i constitucional, no és la mera informació i el coneixement de les institucions, ni tan sols l'estudi de la història d'Europa. L'essencial és que l'alumnat adolescent vagi configurant, de manera conscient, lliure i responsable, la seva pròpia autonomia moral i que sigui progressivament un ciutadà o ciutadana responsable. El nuclear és que conegui el pluralisme moral de la nostra societat, en la qual ja hi ha múltiples opcions morals i polítiques i diverses propostes ideològiques que, de vegades, són contraposades. Per això, em sembla inadmissible que la jerarquia catòlica segueixi volent imposar la seva moral dogmàtica a tot el sistema educatiu, evitant que es parli dels temes que no li interessin o que considera perillosos o erronis des de la seva monolítica visió de l'ésser humà i dels valors morals. El que els responsables del Ministeri d'Educació qualifiquen d'"adoctrinament ideològic" no és tal, ja que la llibertat de càtedra està garantida en el professorat, almenys

EDUCACIÓ CIVIL I CONSTITUCIONAL

en l'ensenyament públic, i la llibertat de consciència i d'expressió de l'alumnat també ho ha d'estar en un centre educatiu. On resideix llavors l'adoctrinament ideològic? És que s'ha de sostreure als adolescents la possibilitat de debatre i argumentar sobre el pluralisme moral, social, cultural i religiós del nostre temps? És que el Partit Popular pot negar el que ja existeix a les aules, és a dir, el pluralisme moral i cultural?

Per finalitzar, només vull insistir que la democràcia i el pluralisme moral, polític i religiós estan estretament vinculats. A l'article 1er de la nostra Constitució es consagra el pluralisme polític, però, al meu parer, també hi és implícit el pluralisme moral i religiós, ja que les opcions polítiques es nodreixen d'ideologies i morals diferents. Per això, cal que els nens i els joves aprenguin en l'àmbit escolar, i més enllà del recinte familiar, la construcció de la seva personalitat moral i cívica, amb coneixements, amb llibertat i amb tolerància. Ja fa molt de temps que el monopoli de la veritat i del bé moral no està en mans dels bisbes

espanyols, per més que ells segueixin aferrats als seus dogmes inamovibles, com el de la llei natural. Fa molt temps que la democràcia espanyola es desenvolupa en un clima de secularització creixent pel que fa a les opcions morals, i espero que els sectors tradicionalistes i reaccionaris de la societat espanyola entenguin, d'una vegada per totes, que les pressions del clericalisme més ranci sobre els polítics s'han acabat definitivament i són inútils en una societat secularitzada, oberta i pluralista.

PERSPECTIVES

La revolució cultural...?

PRESENTACIÓ

“No es progressa millorant allò que ja està fet, sinó esforçant-te per assolir el que encara queda per fer”

Khalil Gibran

... Queda la transformació de les expectatives -personals i col·lectives- que possibilitin el projecte d'una existència humana deslliurada de sotmetiments. El gran atreviment de decidir-nos a ser lliures i feliços. Que pot començar per això que en dèiem... revolució cultural?

Revolució cultural o cultura de revolució?

Oriol Illa

Director de la Fundació Ferrer i Guàrdia

Referir-nos al concepte “revolució cultural” en el virtual món de la Wikipèdia és sinònim de desplaçar-nos, sense remei, al màgic, per irreal, món de Mao Tse Tung. (Que, ara, en diuen Mao Ze Dong). Inspirador, des de 1966, d'un particular relat que ens promet un paradís idíl·lic en perfecta harmonia amb l'entorn –però també amb perfecta harmonia amb el poder- de l'herència del qual encara en viu la Xina actual.

Però no és aquesta la revolució cultural a la que em vull referir... No voldria resignar-me a pensar que l'alternativa al capitalisme salvatge que estem patint és el capitalisme salvatge sense drets. No. La revolució cultural a la que faig referència se'ns presenta com l'única via per fer possible qualsevol canvi substancial en el nostre gris i pessimista esdevenidor. Ja no hi ha més cruïlles, ni més temps per malbaratar. O canviem la cultura d'allò que ens ha mogut des que el neoliberalisme s'ha imposat com a monopoli intel·lectual del sistema, o l'absència de cultura ens canviarà a nosaltres fins fer-nos irreconeixibles baules d'un capitalisme que fagocita tot el que troba al seu abast.

Per què els xamans del pensament únic ens volen fer creure que fent exactament el mateix obtindrem resultats diferents? Per què l'alquímia capitalista ha estat capaç de fer de les víctimes –ciutadans-, botxins de la situació viscuda, i dels botxins –bancs-, fràgils instruments als que és prescriptiu rescatar? Per canviar el sistema hem de canviar els nostres hàbits –és a dir, la nostra forma d'existir-? O els nostres hàbits han d'anar dirigits a fer permanent allò substancialment tòxic del sistema actual?

Repensar les pròpies formes de viure és, en el fons, una cultura de revolució. Una decisió dura de prendre, no col·lectiva, sinó indefectiblement individual, de la qual no hi ha marxa enrere perquè el passat de la cobdícia ja no tornarà –afortunadament! Una cultura que passa per l'exigència democràtica, civil i ètica, que la redistribució de la riquesa i l'obligatòria limitació del tenir entès com a posseir, són els únics paràmetres que faran sostenible, en el futur, un planeta amb 7.000 milions d'individus que mengen, consumeixen i depreden els recursos sense límit, en un món que sí que és limitat. Ni tothom pot tenir tot el que vol, ni tot el que hom té ha de ser sacralitzat en nom d'una propietat privada que també, moralment, forma part del col·lectiu. Redistribuir és l'única forma de fer justícia en unes societats en les quals la distància entre els que més tenen i els que més necessiten ha augmentat sense parar.

—————
L'alquímia capitalista ha estat capaç de fer de les víctimes –ciutadans-, botxins i dels botxins –bancs-, fràgils instruments als que és prescriptiu rescatar?

La cultura de revolució és, per a mi, un retorn a la política. Sense concessions. Sense tebiors. La victòria del capitalisme, del neoliberalisme, de l'economia de mercat, no és casual, ni a-ideològica, ni neutra. Margaret Thatcher afirmava que la societat no existia, que només existien els individus. I aquesta afirmació és una de les premisses ideològiques més totalitzadores i bel·ligerants que han existit les darreres dècades. Aquesta idea, que ha governat des de 1979, ens ha dut al caos actual. Amb la complicitat de les democràcies modernes. Viure 30 anys sense alternatives ideològiques ens ha empobrit com a ciutadans d'una manera, probablement, irreversible, i hem acabat assumint un únic discurs, el que pregona la revolució cultural del nostre particular Mao. Evitar alternatives o negar-les és una forma d'ideologia forta. Disposar d'un únic pensament és una forma d'ideologia forta, perquè la ideologia funciona, precisament, quan és invisible.

I la cultura de revolució demana, exigeix, capgirar aquest profund estat ideològic predominant en el que estem instal·lats. Com afirmava Weber, ja no és l'economia la que ens salva als individus, sinó que som els individus els que hem de salvar l'economia, encara que això passi per renunciar a la democràcia. L'economia no suporta l'ideal de llibertat i de drets que propugna la democràcia, i l'expropia de tota legitimitat obligant que a les cambres de representació política s'actui contra el benestar i els interessos de la ciutadania, en benefici de la pròpia economia. Perquè encara que el sistema polític es buidi de poder, això no vol dir que el poder desaparegui.

És el temps de l'acció, d'una actitud d'inevitable contestació en la que cal posar fi al cicle de la il·lusió en la que viu instal·lat un confortable "ciutadà" que té assumida la condició irreversible de drets inescotables i de consum il·limitat, com si mai no s'hagués lluitat per assolir-ho. La cultura de revolució ens obliga a defensar el que s'havia aconseguit, virar cap a la política, renunciant a allò superflu, sí, però reclamant allò fonamental: drets, llibertat i dignitat.

Encara que el sistema polític es buidi de poder, això no vol dir que el poder desaparegui.

Paul Preston

Paul Preston va néixer a Liverpool, el 1946. És doctor en Història per la Universitat d'Oxford, ha estat professor de la Universitat de Reading, del Centre d'estudis mediterranis de Roma i del Queen Mary College de la Universitat de Londres. És catedràtic de la London School of Economics & Political Science.

Especialitzat en la història contemporània d'Espanya, és investigador, entre d'altres, del període de la Segona República, la guerra civil i el franquisme. Els seus treballs de recerca i de divulgació constitueixen eines indispensables per al coneixement d'aquell passat que més ha contribuït a la configuració de tants factors del nostre present. La rigorositat i abast de la seva obra el converteixen en l'hispanista de referència per a qualsevol estudiós o interessat en la història contemporània. La memòria democràtica i la coherència amb els valors de la democràcia en seran sempre deutors.

Ha publicat nombrosos articles de premsa i ha estat comentarista especialitzat en temes espanyols a la BBC. De la seva obra historiogràfica podríem destacar la monumental i imprescindible biografia *Franco*, i llibres com *La Guerra civil espanyola*, *Las tres Españas del 36* o *L'Holocaust espanyol. Odi i extermini durant la Guerra civil i després*.

Vicenç Molina i Oriol Illa

Agraïm sincerament la generositat i disponibilitat del professor Preston en rebre la proposta d'entrevista per a *Espai de llibertat*, aprofitant la seva estada a Barcelona, i l'amabilitat de la nostra amiga Mª Àngels Prats, que ens ha facilitat la trobada.

Cal deixar constància, d'altra banda, que la conversa es desenvolupa en català. El doctor Preston parla, a més a més, un català excel·lent...

Com es forma un hispanòfil, a la Gran Bretanya? I com s'hi arriba a la hispanofília?

Home, no hi ha un sistema, el cas de cadascú serà diferent. Jo puc dir, per exemple, que alguns dels actuals ho són, precisament, per culpa meva... És a dir, jo sí que he format hispanòfils, a la meva càtedra... En el meu cas, jo vaig ensopegar amb Espanya gairebé per accident. Tot va començar, per a mi, a Liverpool –que queda molt lluny!... El que passa és que jo vaig néixer a l'any 1946... Era una ciutat que havia patit molt els bombardejos dels alemanys durant la segona guerra mundial, i, per tant, durant la meva infantesa, bona part de la conversa, amb els grans, era sobre la guerra. Parlàvem constantment de la guerra, del que havia passat... I també els jocs dels nens eren jocs d'anglesos contra alemanys... En arribar a l'adolescència, l'afició de molts –i també meva– era construir maquetes d'avions de la segona guerra mundial. Per tant, tot això, a mi em va crear un gran interès per la segona guerra mundial. Vaig començar a llegir llibres sobre això, amb molt d'interès per les causes d'aquesta guerra... A l'escola, el currículum d'història no tocava res del segle XX. Jo vaig aconseguir una beca per anar a Oxford –que era, i és, una universitat molt d'elit-

i allà, aleshores, també el currículum gairebé no tocava el segle XX, era un currículum molt d'història constitucional de Gran Bretanya i coses així... Hi havia una miqueta d'història contemporània, però molt poc, perquè aleshores es pensava que la història contemporània no era més que el periodisme. És clar, això és un altre tema, perquè jo, després, quan vaig fer un estudi dels periodistes durant la guerra civil, vaig arribar a la conclusió que els historiadors i els periodistes som del mateix gremi, el que passa és que nosaltres som “els oficials”, però som del mateix exèrcit... Al final de la meva carrera jo sabia que m'interessava fer un doctorat, i volia fer un doctorat en algun tema d'història contemporània, però no sabia ben bé què fer... Aleshores, de llengües, jo només sabia francès i, francament, no m'interessava gaire la història francesa. Aleshores semblava que la possibilitat era fer alguna cosa de política exterior britànica, quelcom que podia haver estat la crisi de Danzig, relacions amb Alemanya... Qualsevol cosa, no? I, mentre estava rumiant sobre el tema, em va sortir la possibilitat de fer un màster en una altra universitat, que era la universitat de Reading, que és una ciutat literalment entremig d'Oxford i Londres. Era un màster d'història contemporània europea d'entreguerres. Per a mi, era perfecte, era el que jo havia volgut estudiar i que no era massa possible a la carrera universitària. S'havien de fer dues assignatures lectives i dues tesines, relacionades amb cadascuna de les assignatures. N'hi havia una sobre la guerra civil espanyola, que dirigia en Hugh Thomas, que aleshores era el gran expert mundial –teòricament– sobre la guerra civil espanyola. I, per a mi, era un gran

Durant la meva infantesa, bona part de la conversa, amb els grans, era sobre la guerra

Cinema, història... i poesia

De Marius et Jeannette (1997) a Les neus del Kilimanjaro (2011)

Vicenç Molina

Un cinema per a la història. Cinema històric. Cinema d'una història de carn viva que s'expressa i que s'explica amb els ulls, amb la paraula, amb el gest, amb els plors, amb les bromes, amb els somnis, amb les olors del carrer...

L'historiador napolità –i especialista en estètica- Benedetto Croce, afirmava, en una de les seves tesis fonamentals, que tota història és sempre història contemporània. Que no hi ha projecció envers el passat que no es faci des d'un present determinat, i que existeix una interacció permanent entre els fets actuals i les idees que els motiven, entre la nostra realitat concreta i qualsevol aparell teòric que ens pensem que serveix per interpretar el passat. Passat i present, permanentment entrelligats...

I, per això, la història –l'explicació del per què succeeix allò que configura la realitat- coincideix amb la filosofia –l'argumentació de les idees que ens poden permetre pensar el món-

Robert Guédiguian, posats a fer història contemporània –per tant, filosofia- n'és un immillorable exemple..

Robert Guédiguian pensa, explica, descriu i transforma, quan ens forneix la visió de la força i del sentit

dels vincles entre les persones, de l'amor, l'amistat, la solidaritat, per poder treure el cap amb dignitat davant les dificultats socials i econòmiques que dibuixen –que han perfilat- tants trossos d'història. Sempre contemporània, és clar... Que han atrafegat tantíssima gent, al llarg dels temps. I que han provocat el combat polític i sindical per tot allò que, com s'afirma directament i indirectament en la seva filmografia, són els valors de la República.

Comença amb "Marius et Jeannette", el 1997, un cant solidari a la capacitat poètica que, des d'aquests vincles solidaris, pot vèncer injustícies, rutines desesperançades i fracassos existencials, un cant a l'arrel del cor de molts dels elements que han configurat el treball per la llibertat i la justícia en els barris de l'Europa del segle XX, cantonada XXI. Deixant ben clar que no hi ha combat, ni treball fructífer que no arrelhi en les persones, en l'aliança entre els humans, per damunt d'idees i pretensions teòriques. Des de l'Estaque, quartier nord de Marsella –amb la cançó, "Il pleu sur Marseille..."-, fent cinema amb els seus amics, Gérard Meylan –que, quan no fa d'actor és infermer en el torn nocturn d'un hospital-, la seva companya, Ariane Ascaride, presència constant,

 FUNDACIÓ
FERRER i GUÀRDIA

